

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Одбор за европске интеграције
20 Број 06-2/150-21
13. мај 2021. године
Београд

ЗАПИСНИК

ЈЕДНАНАЕСТЕ СЕДНИЦЕ ОДБОРА ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ СРЕДА, 28. АПРИЛ 2021. ГОДИНЕ

Седница је почела у 09.30 часова.

Седницом је председавала председница Одбора за европске интеграције Елвира Ковач. Седници су присуствовали чланови Одбора: Милан Радин, Ана Миљанић, Весна Ранковић, Предраг Рајић, Немања Јоксимовић, Виктор Јевтовић, Дубравка Филиповски, Ана Пешић, Љиљана Малушић, Душица Стојковић, Станислава Јаношевић, Ђорђе Милићевић, др Муамер Бачевац и Станислава Јаношевић заменици чланова Одбора Душан Радојевић, Илија Матејић, Милан Урошевић и Самира Ћосовић. Седници нису присуствовали чланови Одбора Весна Марковић, Марија Јевђић и Енис Имамовић.

Седници је присуствовао председник Народне скупштине Републике Србије, Ивица Дачић и потпредседник НСРС и копредседавајући ПОСП, Владимир Орлић. Седници је присуствовала и представница Делегације ЕУ у Србији, Санда Бабић. Путем видео линка учествовали су Владимир Билчик, известилац Европског парламента за Србију и Ана Хрустановић, шеф Мисије Србије у ЕУ.

На предлог председнице Одбора, једногласно је усвојен следећи

Дневни ред

1. Представљање Резолуције Европског парламента о извештајима Комисије из 2019. и 2020. године о Србији, од стране известиоца Европског парламента за Србију Владимира Билчика, у формату видео конференције.

Тачка 1.

На почетку седнице, обратио се председник Народне скупштине Ивица Дачић, који је подсетио да је у децембру 2020. године у пленуму расправљано о годишњем Извештају Европске комисије за Србију, што је био први пут да Народна скупштина расправља о неком документу институција Европске уније који је посвећен Србији.

Нагласио је да се и овом седницом утире пут доброј и корисној демократској пракси да се о важним ставовима институција ЕУ говори у Парламенту кроз отворену дебату. Такав начин рада позитивно утиче на процес приступања Европској унији, јер показује да се према ставовима и препорукама највиших институција ЕУ Србија

поставља најодговорније могуће. Истакао је да је добро што је Европски парламент у значајном делу Резолуције констатовао напредак реформи у Србији, посебно у погледу економског развоја, регионалне сарадње, дијалога са Приштином, положаја националних мањина и мањинских друштвених група и додао да ипак, постоје и критике, па и негативне оцене изнете у Резолуцији, иако су оне у највећем делу без основа. Указао је да није проблем да неко износи критичко мишљење, већ да се раздвоји шта представља критичко мишљење, а шта су материјалне неистине које се изричу по појединим темама. Подвукао је да је важно да када се говори о неким текстовима различитих резолуција које посланици усвајају у Бриселу, важно да оне прате реално стање у Србији. Због тога је важна ова седница Одбора за европске интеграције, да се кроз дебату скрене пажња колегама из Европског парламента на те недостатке који постоје у овој Резолуцији и које наносе штету Србији, али и Европском парламенту. Нагласио је да је Србија отворена за сваки разговор и давање адекватних информација како би свако у Бриселу имао прилику да сазна чињенично стање о питањима која су за нашу земљу од виталног значаја. И. Дачић је указао на то да се у Резолуцији констатује да треба престати са праксом доношења закона по хитном поступку, што је ранијих година била честа замерка европских институција. „У овој години смо ребаланс буџета усвојили по хитном поступку, због неопходности да држава несметано функционише, других случајева готово да није било, али посланици Европског парламента то нису приметили, већ су изгледа само копирали неке раније ставове из сопствених извештаја и извештаја Европске комисије.“ Изнео је мишљење у вези са прошлогодишњим ванредним стањем, да су оцене Европског парламента прилично конфузне, па и нетачне. Нагласио је да је читав поступак око увођења и укидања ванредног стања вођен строго по Уставу. Изнео је неслагање са делом Резолуције који се односи на рад НСПС, у коме се каже да није почела свој рад „у дугом периоду након проглашавања коначних резултата избора, иако је постојала јасна парламентарна већина“, те нагласио да су у том случају испоштовани сви законски рокови. Подвукао је да је у Србији највише негативних реакција на Резолуцију изазвао став ЕУ у вези са вакцинацијом, док све светске агенције и сви светски политичари хвале Србију због тога и док многи из Европе долазе да се вакцинишу у Србији. Председник Народне скупштине је рекао, у вези са питањем Косова и Метохије, да ће Србија увек испуњавати своје обавезе преузете Бриселским споразумом. Нагласио је да изједначавање одговорности није добро, и подсетио да је Дијалог сваки пут застао искључиво због Приштине, никада због Србије. Изнео је очекивања да ће, као што је Србија са пуном озбиљношћу пришла расправљању о Резолуцији Европског парламента, Европски парламент уважити замерке са исто таквом одговорношћу. Истакао је да је Србија потпуно посвећена приступању Европској унији и то је њен главни спољнополитички приоритет и да жели да са свим учесницима у овом процесу, а нарочито са Европским парламентом, настави колегијалну сарадњу.

Путем видео линка обратио се шеф Делегације ЕУ у Србији Сем Фабрици. Поздравио је овај облик парламентарне дебате и нагласио значај активности Одбора за европске интеграције, као и Парламента који представља снажан глас грађана Србије. Нагласио је важност наставка Међустраничног дијалога у Србији уз посредовање Европског парламента.

Путем видео линка, обратио се Владимир Билчик, члан Одбора за спољне послове и извештач Европског парламента за Србију, који је представио Резолуцију Европског парламента о извештајима Комисије из 2019. и 2020. године о Србији. Истакао је да Србија шаље сигнал ЕУ о озбиљности и посвећености којом приступа европским интеграцијама. У том смислу, важна је скорашња посета председника Александра Вучића Бриселу, која је дошла у кључном тренутку по процес ЕУ

интеграција Србије. Подсетио је да је тренутно на снази забрана путовања ван територије ЕУ и очекује се да, када се стекну услови за путовање, буде могуће да чланови НСРС и ЕП узајамно размене посете. Честитао је Србији на одличним резултатима које је постигла у процесу вакцинисања грађана, да фокус мора бити на достизању колективног имунитета, односно мотивацији да се довољан број грађана вакцинише, како би се добила шанса да се пандемија коначно победи. ЕУ је, поред питања пандемије, фокусирана и на питање проширења и позвао је народне посланике да, кад се ситуација изазвана корона вирусом стабилизује, посете Европски парламент, где ће бити прилике да размене ставове и искуства. Навео је да је његова улога, између осталог, да буде глас Србије у ЕП. Изнео је мишљење да Резолуцију не треба схватати лично, већ као резултат политичког компромиса унутар ЕП. Текст садржи позитивне, као и негативне оцене, те у том смислу тражи конструктивни приступ. В. Билчик је рекао да је током писања Резолуције стално имао на уму став да је основна улога ЕП да подржи Србију у аспектима у којима је показала добре резултате, а да да конструктивну критику тамо где је то потребно. Напоменуо је да ЕП подржава дијалог Београда и Приштине, који би требало да буде усмерен на постизању правно обавезујућег споразума, и рекао да се слаже са ставом председника И. Дачића да је „лопта“ на страни Приштине. Подвукао је да је Србија добре оцене добила у погледу економског развоја и испуњавања економских критеријума за чланство у ЕУ. ЕП је посвећен Међустраничком дијалогу, а одлуке су у рукама српских политичара. Указао је да смањење цензуса пред претходне изборе у Србији није била тема ЕП, већ процедура по којој је то спроведено. В. Билчик је похвалио што су хитне процедуре усвајања прописа у НСРС смањене. Навео је да су негативне оцене када су у питању владавина права, медији, јавне дебате. Подсетио је да све што се дешава у ЕП представља резултат компромиса, те препоручује да се тако одлучује и у другим парламентима. Навео је да очекује да ће регион Западног Балкана бити укључен у рад Конференције о будућности Европе.

Ђ. Милићевић је истакао да је главни спољнополитички циљ Србије чланство у ЕУ, Влада потврђује потпуну одлучност по том питању, као и НСРС својим разматрањем извештаја ЕУ институција. Навео је да је председник Србије А. Вучић фактор стабилности у региону, а Србија је лидер по питању јачања добросуседских односа, што је потврђено донацијом вакцина нашим суседима. Србија је такође лидер по економском развоју, са стопом раста БДП од 6%. Подсетио је да је отворено питање уставних промена. Рекао је да Србија од ЕП очекује објективност и непристрасност када је у питању Међустранички дијалог. Бојкот избора није добра опција за опозицију, али ни 42 захтева која тражи опозиција није добар пут за постизање договора. Подсетио је да се у првој фази дијалога променило 5 изборних закона, а да се замерка односи на промену једног закона који се односи на смањење изборног цензуса. Поставио је питање отварања нових преговарачких поглавља у складу са новом методологијом ЕУ.

Н. Јоксимовић је рекао да Србија наставља да се залаже за мир и стабилност региона, цени напоре ЕУ да се одржи политика проширења и поред изазова са којима се суочава. То показује и доношење нове методологије преговарања, што је Србија прихватила. Изнео је мишљење да се не слаже са већином критика из Резолуције ЕП, посебно са оним из члана 76, који се односи на реаговање током пандемије. Навео је да је разлог чињеница да је Србија у последњих годину дана отворила неколико нових болница и лабораторија, да има довољно медицинске опреме. Истакао је да је Србија на другом месту у Европи по проценту вакцинисаних грађана, а до сада је реализовано осам пакета помоћи грађанима и привреди.

М. Бачевац је рекао да се Влада и председник Р. Србије труде да Србија што пре постане чланица ЕУ. Као председник Одбора за људска и мањинска права, сматра да је пуно урађено на заступљености жена (99 од 250 народних посланика су жене) и представника националних мањина (19 припадника у НСРС). У вези улоге независних државних органа и јачања њиховог капацитета, поред оног што је констатовано у Резолуцији ЕП, навео је да се сарадња са независним државним органима одвија и на нивоу надлежних одбора, као и по другим питањима, а не само када је реч о редовним годишњим извештајима. Информисао је да ће 14. маја у Народној скупштини бити представљен Посебан извештај Повереника за заштиту равноправности о дискриминацији старијих грађана, а планирано је да се законодавни оквир када је реч о Заштитнику грађана и Поверенику за заштиту равноправности унапреди. Министарство за државну управу и локалну самоуправу је започело јавне консултације у поступку припреме Нацрта закона о изменама и допунама Закона о Заштитнику грађана. Влада је доставила Народној скупштини Предлог закона о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације, које обухватају рад и функционисање Повереника за заштиту равноправности. У вези замерки из члана 54. Резолуције, изнео је мишљење да је Србија много учинила у законодавном смислу како би заштитила мањинска права. Посебни закони, поред уставних гаранција, пружају могућност припадницима националних мањина да негују своју традицију, културу, језик, образовање и информисање. Акционим планом за остваривање права националних мањина предвиђени су и даљи кораци у циљу унапређења ове области. Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова је формирао Пододбор за питања Рома. Влада је доставила Предлог закона о родној равноправности чије одредбе ће поред осталог, обезбедити и даље усаглашавање са Истанбулском конвенцијом. М. Бачевац је рекао да постоји залагање институција за нулту толеранцију на дискриминацију, насиље, говор мржње и злочин из мржње, када је реч о ЛГБТ особама.

П. Рајић је рекао да је Србија добила похвале из ЕУ и Немачке за реаговање током пандемије и поступак вакцинације. Легитимно је да политичке странке из исте политичке групације пружају подршку једна другој, а известилац ЕП за Србију долази из најбројније и политички најјаче групације у ЕП, те би требало да утиче да Резолуција ЕП буде објективнија, изнео је мишљење П. Рајић.

Д. Филиповски је рекла да процес приступања Србије ЕУ траје јако дуго и да се Србија показала као кредибилни партнер ЕУ по питању мигрантске кризе. Навела је да је Србија веома посвећена регионалној сарадњи, дијалогу са Приштином, положају националних мањина и мањинских група. Постоји добра сарадња Одбора за ЕУ интеграције са Националним конвентом о Европској унији и са цивилним друштвом. Изразила је забринутост за наставак политике проширења и поставила питање како ће се наставити и убрзати процес проширења ЕУ.

М. Радин је рекао да примедба из члана 57. Резолуције није тачна, пошто се права мањина у Србији поштују, посебно у Војводини, где нпр. Радио-телевизија Војводине емитује програм на 8 језика. Изнео је мишљење да нису на месту критике изборних услова у Србији.

Е. Ковач је рекла да је политичка ситуација у ЕП различита у односу на ону која је била 2018. године, приликом усвајања претходне Резолуције о Србији. Истакла је да Народна скупштина редовно одржава одборске седнице, јавна слушања и да последњег четвртка у месецу народни посланици имају могућност да постављају питања члановима Владе. Информисала је да почиње расправа о уставним амандманима, а да су у процедури антидискриминациони закон и закон о родној равноправности. Позвала је на наставак политике проширења ЕУ.

В. Билчик се захвалио на питањима и коментарима на текст Резолуције. Истакао је да је фокус на побољшању изборног процеса у Србији, Међустраничком дијалогу, положају националних мањина, реформи правосудног система и слободи медија. Рекао је да велики број поднетих амандмана на нацрт текста Резолуције указује на постојање огромног интересовања чланова ЕП за Србију. У одговору Ђ. Милићевићу је рекао да Резолуција позива на отварање нових преговарачких поглавља, односно кластера. Подвукао је да ће промене које је Србија урадила у области владавине права бити узете у обзир. Србија је добила пуно помоћи из ЕУ у првим месецима пандемије, али је Србија и послала помоћ Италији и земљама региона, што је врло позитивно. Навео је да се члан 76. Резолуције односи на реакцију Србије током пандемије, на стање пре пандемије и на велики одлив медицинских радника из Србије у ЕУ. У одговору М. Бачевцу, рекао је да је у члану 54. Резолуције изражено позитивно стање по питању мањина и да ЕП пажљиво прати ову област. У одговору П. Рајићу, В. Билчик је рекао да је историја ЕУ историја компромиса, циљ је да се остави прошлост и да се усмери на будућност због чега је потребно што више дијалога и компромиса и у Србији. Указао је да је важно да новинари буду поштовани и да се оствари слобода рада медија. У одговору Д. Филиповски, рекао је да је сарадња са невладиним организацијама неопходна. Истакао је да питање проширења ЕУ нешто на чему би требало заједно радити, да ЕП подржава проширење, очекује се конференција на датуму у мају 2021. године. Такође, обавестио је да се ради и на укључење региона ЗБ у Конференцију о будућности Европе. У одговору М. Радину, рекао је да је Резолуција резултат компромиса, да Србија има пуно потенцијала, посебно у људима. В. Билчик је на крају излагања подвукао да су чланови НСРС најбољи амбасадори своје земље и да се нада скором сусрету уживо, по завршетку пандемије.

Е. Ковач се захвалила свим учесницима у дебати и затворила седницу Одбора.

Седница је завршена у 11.50 часова.

СЕКРЕТАР ОДБОРА

Марија Вучићевић

ПРЕДСЕДНИК ОДБОРА

Елвира Ковач
(Elvira Kovács)